

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 22 серпня 2018 р. № 654
Київ

Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі

Відповідно до [частини другої](#) статті 14 Закону України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” та [частини другої](#) статті 13² Закону України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити [Типове положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі](#), що додається.

2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним, районним у м. Києві та Севастополі державним адміністраціям забезпечити відповідно до потреб територіальних громад утворення мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, керуючися затвердженим цією постановою Типовим положенням.

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування керуватися затвердженим цією постановою Типовим положенням.

Прем'єр-міністр України	В.ГРОЙСМАН
Інд. 73	

	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 654
--	--

**ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги**

особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі

1. Це Положення визначає порядок утворення, основні засади діяльності та організації роботи мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (далі - мобільна бригада).

Мобільна бригада - спеціалізована служба підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (далі - постраждалі особи).

2. Метою діяльності мобільної бригади є надання соціально-психологічної допомоги постраждалим особам, зокрема соціальних послуг з консультування, кризового та екстреного втручання, соціальної профілактики відповідно до їх потреб.

Мобільна бригада надає соціальні послуги шляхом проведення фахової консультації за допомогою телефонного зв'язку, з виїздом у спеціально організованому транспорті до місця проживання (перебування) постраждалих осіб чи іншого вказаного ними місця, у приміщенні загальної чи спеціалізованої служби підтримки постраждалих осіб, в іншому приміщенні, визначеному місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

Визначення потреби в утворенні мобільної бригади, забезпечення її утворення та функціонування, а також контроль за її діяльністю здійснюються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, в тому числі об'єднаними територіальними громадами, відповідно до законодавства.

3. Мобільна бригада утворюється при центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді або інших загальних або спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб (далі - засновник).

Мобільна бригада є структурним підрозділом засновника або об'єднанням фахівців різних суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству (далі - суб'єкти).

До утворення мобільної бригади і забезпечення її функціонування відповідно до законодавства можуть долучатися підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадські об'єднання, міжнародні організації, іноземні неурядові організації, фізичні особи - підприємці, які відповідають критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги.

4. Мобільна бригада у своїй діяльності керується [Конституцією](#) та законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, рішеннями центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також положенням про мобільну бригаду.

5. Мобільна бригада діє на підставі положення, яке розробляється на основі цього Положення та затверджується засновником.

Положення про мобільну бригаду повинно містити, зокрема, порядок роботи мобільної бригади, протокол безпеки роботи працівників мобільної бригади, форму первинного оцінювання випадку домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, план заходів щодо безпеки постраждалої особи за формами, визначеними Мінсоцполітики.

6. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному у Законах України [“Про запобігання та протидію домашньому насильству”](#), [“Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”](#), [“Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю”](#), [“Про охорону дитинства”](#), [“Про соціальні послуги”](#), [“Про Національну поліцію”](#).

7. Діяльність мобільної бригади ґрунтується на засадах:

гарантування постраждалим особам безпеки та їх основоположних прав і свобод з урахуванням мети і завдань мобільної бригади;

належної уваги до кожного факту домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (далі - насильство) під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії насильству;

врахування непропорційного впливу насильства на жінок і чоловіків, дітей та дорослих, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії насильству;

визнання суспільної небезпеки насильства та забезпечення нетерпимого ставлення до всіх його проявів;

поваги та неупередженого ставлення до постраждалих осіб, забезпечення пріоритетності їх прав і законних інтересів та безпеки під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії насильству;

конфіденційності інформації про постраждалих осіб та осіб, які повідомили про вчинення насильства;

добровільності отримання допомоги постраждалими особами, крім дітей та недієздатних осіб;

урахування особливих потреб та інтересів постраждалих осіб, зокрема осіб з інвалідністю, вагітних жінок, дітей, недієздатних осіб, осіб похилого віку;

ефективної взаємодії суб’єктів між собою, з громадськими об’єднаннями, міжнародними організаціями, засобами масової інформації та всіма заінтересованими особами;

недопущення дискримінації за будь-якою ознакою (статі, раси, мови, релігійних, політичних або інших переконань, національного або соціального походження, належності до національної меншини, майнового стану, громадянства, віку, стану здоров’я, інвалідності, сімейного стану, статусу біженця, внутрішньо переміщеної особи чи іншої визначеної законодавством категорії мігрантів тощо) під час надання допомоги постраждалим особам.

8. Основними завданнями мобільної бригади є:

надання психологічної допомоги постраждалим особам;

реагування та надання не пізніше ніж протягом однієї доби соціально-психологічної допомоги постраждалим особам, які потребують термінової допомоги, зокрема шляхом кризового та екстреного втручання;

інформування постраждалих осіб щодо послуг (медичних, соціальних, психологічних, правових тощо), які вони можуть отримати для подолання наслідків насильства, та щодо надавачів таких послуг, зокрема інших загальних або спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб;

роз'яснення постраждалим особам їх прав, визначених законом, можливостей отримання допомоги від суб'єктів та доцільності її отримання;

провадження інформаційно-просвітницької діяльності (у тому числі розповсюдження серед населення відповідних інформаційних матеріалів) щодо форм, проявів та наслідків насильства, формування нетерпимого ставлення громадян до цих явищ, а також щодо заходів у сфері запобігання та протидії насильству.

9. Надання мобільною бригадою соціально-психологічної допомоги постраждалим особам передбачає забезпечення мінімально необхідного обсягу послуг, а саме:

діагностику (оцінювання) психологічного стану постраждалої особи, оцінювання ризиків продовження чи повторного вчинення щодо неї насильства;

кризове та екстрене втручання з метою негайного усунення або мінімізації наслідків насильства шляхом виклику екстреної медичної допомоги, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, направлення та/або транспортування до притулку для постраждалих осіб, центру медико-соціальної реабілітації постраждалих осіб тощо;

надання психологічної допомоги, у тому числі дітям, відповідно до індивідуальних потреб;

складення плану заходів щодо безпеки постраждалих осіб;

консультування з питань, пов'язаних з протидією насильству, в тому числі із залученням у разі потреби фахівців інших органів, служб, закладів, установ, організацій;

надання інформації про найближчі лікувальні заклади, в яких наявні медичні набори термінової постконтактної профілактики ВІЛ/СНІДу, інфекцій, що передаються статевим шляхом, і можливості отримати постконтактну профілактику протягом 72 годин з моменту небажаного та/або незахищеного сексуального контакту (в разі потреби);

проведення заходів із соціальної та реабілітаційної підтримки постраждалих осіб;

сприяння постраждалим особам в отриманні додаткових послуг (медичних, соціальних, психологічних, правових, забезпечення тимчасового притулку тощо), у тому числі шляхом направлення в разі потреби до відповідних загальних або спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб та/або інших суб'єктів;

інформування кривдника щодо можливості за власним бажанням пройти програму для кривдників.

10. Виїзд мобільної бригади здійснюється за попередньо складеним графіком, а також позапланово під час отримання повідомлення про виявлення факту вчинення насильства та потребу у наданні постраждалій особі термінової допомоги.

11. Послуги постраждалим особам надаються незалежно від місця їх реєстрації або місця проживання (перебування), наявності заяви чи повідомлення про вчинення насильства, реєстрації випадку в Єдиному державному реєстрі випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

Надання послуг постраждалій особі за фактом вчинення стосовно неї насильства може тривати не більше ніж три місяці.

Інші послуги понад мінімально необхідний обсяг послуг, зазначених у [пункті 9](#) цього Положення, надаються в межах можливостей мобільної бригади.

12. Мобільна бригада утворюється з числа штатних працівників засновника або фахівців різних суб'єктів і складається щонайменше з двох осіб - фахівця у сфері психології та у сфері соціальної роботи.

Пересування мобільної бригади здійснюється водієм з числа штатних працівників засновника (у разі наявності) або водієм, залученим на цивільно-правових засадах.

Працівники, які входять до складу мобільної бригади, виконують свої функціональні обов'язки відповідно до цього Положення та посадової інструкції та отримують заробітну плату за основним місцем роботи.

13. Склад мобільної бригади, місце її локації та територія, на яку поширюється її діяльність, затверджуються рішенням (наказом, розпорядженням) засновника (засновників).

У рішенні про утворення мобільної бригади із числа працівників, які входять до її складу, визначається керівник мобільної бригади.

14. Керівник мобільної бригади:

організовує та координує роботу мобільної бригади;

складає графіки планових виїздів та надання консультацій мобільною бригадою, контролює їх дотримання;

забезпечує екстрені виїзди на місця у разі вчинення насильства (не пізніше ніж через три години з моменту отримання повідомлення щодо постраждалих осіб, які потребують термінової допомоги);

координує надання мобільною бригадою соціально-психологічних послуг постраждалим особам;

контролює ефективність надання допомоги постраждалим особам;

планує, координує та забезпечує ефективну взаємодію мобільної бригади із суб'єктами;

планує, координує та забезпечує супервізію мобільної бригади.

15. Мобільна бригада здійснює виїзд у спеціально організованому транспорті, наданому або орендованому засновником, відповідно до графіків виїздів або в екстрених випадках.

16. До виїзду мобільної бригади до місця вчинення насильства можуть залучатися (у разі потреби) представники уповноважених підрозділів органів Національної поліції, служб у справах дітей, інших суб'єктів.

Такі представники залучаються для здійснення заходів у межах наданих їм повноважень відповідно до законодавства, зокрема щодо проведення перевірки інформації про факт вчинення насильства, реагування на такі випадки, надання постраждалим особам необхідної допомоги та захисту відповідно до порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі.

17. Соціально-психологічна допомога постраждалій особі надається мобільною бригадою безоплатно.

18. З метою надання постраждалій особі необхідних послуг і допомоги інформація про таку особу передається іншим суб'єктам відповідно до законодавства з дотриманням правового режиму інформації з обмеженим доступом.

19. Мобільна бригада співпрацює з усіма суб'єктами відповідно до порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі.

20. Співпраця мобільної бригади із суб'єктами здійснюється шляхом:

залучення представників суб'єктів до виїзду мобільної бригади та надання соціально-психологічної допомоги постраждалій особі;

направлення постраждалих осіб до інших суб'єктів для отримання додаткових послуг та допомоги відповідно до повноважень суб'єктів та індивідуальних потреб постраждалих осіб;

взаємного інформування суб'єктів про виявлені випадки насильства;

інформування з дотриманням правового режиму інформації з обмеженим доступом місцевих держадміністрацій та органів місцевого самоврядування, уповноважених підрозділів органів Національної поліції про виявлення фактів насильства за наявності добровільної поінформованої згоди постраждалих осіб, крім випадків вчинення насильства щодо дітей та недієздатних осіб або виявлення фактів насильства кримінального характеру у разі, коли така згода не вимагається;

інформування не пізніше ніж після закінчення однієї доби про випадок насильства:

- відповідної служби у справах дітей та уповноважених підрозділів органів Національної поліції щодо дитини;

- органів опіки та піклування щодо недієздатних осіб.

21. Фінансування діяльності мобільної бригади здійснюється за рахунок коштів засновника та інших джерел, не заборонених законодавством.

22. За матеріально-технічне забезпечення діяльності мобільної бригади, необхідне для своєчасного та якісного виконання покладених на неї завдань, несе відповідальність засновник.